

Βόλτα στη Βυζαντινή Αθήνα τις γιορτινές ημέρες του Πάσχα

/ [Ειδήσεις και Ανακοινώσεις](#)

Φωτο:eie.gr

Πρόκειται για μερικά από τα ωραιότερα βυζαντινά μνημεία της Αθήνας. Ο λόγος για τις βυζαντινές εκκλησίες στο ιστορικό κέντρο της πόλης που διαθέτουν όχι μόνο θρησκευτική, αλλά και ιστορική και αισθητική αξία.

Οι ημέρες του Πάσχα προσφέρουν τη δυνατότητα ενός «μυσταγωγικού περιπάτου» στη βυζαντινή Αθήνα.

Πρόκειται για θησαυρούς «ένθεης τέχνης, κληρονομιά αιώνων» στην αρχαία Αγορά, το Μοναστηράκι, την Πλάκα και τα Αναφιώτικα, όπως αναφέρει η αρχιεπισκοπή Αθηνών.

Ο ναός της Χρυσοσπηλιώτισσας (οδό Αιόλου 60) θεμελιώθηκε το 1863 στη θέση παλαιότερης και μικρότερης εκκλησίας, η οποία ερειπώθηκε κατά τη διάρκεια της ελληνικής επανάστασης. Τα σχέδια του κτιρίου έγιναν από τον Δημήτριο Ζέζο, που εισήγαγε το ελληνοβυζαντινό στοιχείο στην αρχιτεκτονική. Μετά τον θάνατό του

το 1857, τον διαδέχτηκε ο Παναγιώτης Κάλκος (μέχρι το 1878) και κατόπιν ο Ερνέστο Τσίλερ. Η κατασκευή του νότιου καμπαναριού ολοκληρώθηκε το 1888 και του βόρειου το 1892, χρονιά που περατώθηκε ο ναός. Τα τελευταία χρόνια διενεργούνται εργασίες συντήρησης, στεγανοποίησης και στατικής ενίσχυσης.

Ο βυζαντινός ναός του Αγίου Νικολάου Ραγκαβά (Πρυτανείου 1, Πλάκα) βρίσκεται στα Αναφιώτικα, κοντά στο μνημείο του Λυσικράτη. Πιθανότατα η ονομασία του προέρχεται από σημαντική οικογένεια της Κωνσταντινούπολης και της Αθήνας, με γνωστότερο μέλος της τον αυτοκράτορα του Βυζαντίου Μιχαήλ Α΄ Ραγκαβέ (811-813). Ο πρώτος ναός χτίστηκε τον 9ο αιώνα με υποδομή αρχαίου ναού (σώζονται δύο κιονόκρανα, ένα ιωνικού ρυθμού στη βορειοανατολική πλευρά του ναού κι ένα κορινθιακού ρυθμού που στηρίζει την Αγία Τράπεζα), ο οποίος καταστράφηκε από άγνωστη αιτία. Ο δεύτερος ναός, που χτίστηκε τον 11ο αι., απέκτησε τη σημερινή μορφή του μετά από εργασίες συντήρησης το 1979-1980.

Ο Ιερός Ναός της Κοιμήσεως της Θεοτόκου Παντανάσσης στην πλατεία Μοναστηρακίου είναι από τις πιο κεντρικές και παλιές εκκλησίες της Αθήνας, καθώς χρονολογείται στον 10ο αι. Μεταβυζαντινό σιγίλιο του 1678 πληροφορεί ότι ο ναός την περίοδο της φραγκοκρατίας είχε προσαρτηθεί στη Μονή της Καισαριανής ως μοναστήρι «ανδρών», ωστόσο την περίοδο του σιγιλίου λειτουργούσε ως γυναικεία μονή. Απ' το 1690 ο ναός της Παντάνασσας έγινε ενοριακός. Η εκκλησία έμεινε κλειστή για 12 χρόνια στο πλαίσιο των ανασκαφών και αναστηλώσεων από την Α΄ Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Ο Ιερός Ναός του Αγίου Αποστόλου Φιλίππου (Αδριανού & Αγίου Φιλίππου 1) βρίσκεται στην περιοχή της παλιάς συνοικίας της Βλασσαρούς, ανάμεσα στο Μοναστηράκι και το Θησείο. Ο αρχικός ναός πρέπει να ήταν τρίκλιτη βασιλική του 9ου αι., ο οποίος καταστράφηκε από τους Τούρκους το 1827. Το 1833 ανεγέρθηκε ο δεύτερος ναός, ο οποίος ανακαινίστηκε το 1960 σύμφωνα με τα σχέδια της παλαιάς βασιλικής. Εντός του φυλάσσονται πολλά κειμήλια, όπως εικόνες του 19ου αι., ιερά σκεύη από παλιές εκκλησίες της περιοχής που σήμερα δεν υπάρχουν, καθώς και τεμάχια από ιερά λείψανα αγίων, όπως των Αποστόλων Φιλίππου, Πέτρου και Θωμά, των αγίων Ευτυχίου, Μαρίνης, Ταρσιζίου καθώς και του αγίου Λουκά αρχιεπισκόπου Συμφερουπόλεως του ιατρού.

Ο ναός του Αγίου Δημητρίου Λουμπαρδιάρη στον λόφο του Φιλοπάππου χρονολογείται στον 12ο αι. και ανήκει στον τύπο της καμαρωτής μονόκλιτης βασιλικής. Είναι κτισμένος στη θέση του βόρειου πύργου της πύλης του Διατειχίσματος (Δίπυλο υπέρ των Πυλών), με την τελευταία φάση του οποίου πιθανόν και συνδέεται. Οι τοιχογραφίες στο εσωτερικό του ανήκουν στον 18ο αιώνα Σύμφωνα με την παράδοση, την ονομασία Λουμπαρδιάρη (Κανονιέρης) την

πήρε όταν στα μέσα του 17ου αιώνα, παραμονή του Αγίου Δημητρίου, ένα θαύμα έσωσε τον ναό από τον κανονιοβολισμό του φρουράρχου της Ακρόπολης Γιουσούφ. Η σημερινή μορφή του ναού οφείλεται στην ανακατασκευή της μεταβυζαντινής φάσης του από τον Δημήτρη Πικιώνη.

Ο Ναός Κοιμήσεως Θεοτόκου ή Παναγία της Ρόμβης βρίσκεται στην οδό Ευαγγελιστρίας 10, κοντά στη Μητρόπολη. Είναι τρίκλιτη καμαροσκέπαστη βασιλική, με το αρχικό κτίσμα να ανήκει στα βυζαντινά χρόνια (ο τύπος της εισήχθη στην Ελλάδα μεταξύ των ετών 700-1000). Ανακαινίστηκε στα χρόνια της τουρκοκρατίας, ενώ αργότερα, στη βόρεια πλευρά, προστέθηκε δίκλιτη βασιλική. Πιθανόν το όνομα «Ρόμβη» προήλθε από τον ανακαινιστή (η κτήτορά της), ο οποίος ανήκε στην αθηναϊκή οικογένεια Ρόμπη η Ρούμπη.

Πηγή: synodoiporia.blogspot.gr